Оссолінські колекції.

CD – диск виконано в рамах угоди укладеної з квітня 2004 р. між Львівською науковою бібліотекою НАН України у Львові і Національним Закладом ім. Оссолінських у Вроцлаві.

Lwowska Naukowa Biblioteka im. W. Stefanyka NAN Ukrainy. Oddział Rękopisów. Zespół (fond) 5.

RĘKOPISY BIBLIOTEKI ZNIO

4347. Akt lokacji miasta Mariampola przez króla Jana III 1693 i przywilej Jana Stanisława Jabłonowskiego wojewody ruskiego dla Mariampola 1703. *XVII/XVIII w. K. 4.*

STRONY NIEZAPISANE NIE ZOSTAŁY ZDIGITALIZOWANE

MANUSCRIPTA
INSTITUTI OSSOLINIANI
III. 4347

IN NOMINE DOMINI AMEN.

Ad perpetuam rei memoriam.

Nos, Joannes Tertius Dei gratia Rex Poloniae Magnus Dux Lithuaniae, Russiae, Prussiae, Masouiae, Samogitiae, Kijouiae, Volhyniae, Podoliae, Podlachiae, Liuoniae, Smolensciae, Seueriae, Czerniechouiaque.

L. 4347

Significamus praesentibus Literis Nostris, quorum interest, vniuersis et Singulis, Regnorum vtilitatem, Principum fortunata auspicia, et gloriam indè Sequi, Si quemadmodum homines pro vsu et obsequio Patriae: ita etiam Ciuitates et Oppida, in emolumentum Prouinciarum nascantur. Hinc plurima Regibus, ac Principibus cura et circa Viros egregios creandos, ac in publicum educendos, ita circa replendas Colonijs ac Ciuitatibus Prouincias quo sibi et illis obsequium, ex his commoda ac opes Regnis prouideant. Cum proindè **Illustris et Magnificus Stanislaus Joannes in Jabłonow et Ostrog Jabłonowski**, Castellanus Cracouiensis Supremus Exercituum Regni Dux, in animum induxisset, Oppidum

4347

in Bonis Suis hæreditarÿs, Mariampol nuncupatis, in Palatinatu Russiæ, et Districtu Haliciensi Locandi, et erigendi. Nos itaque habentes respectum meritorum Toga, et Sago testatorum, prænominati **Illri, et Magnifici Stanislai Joannis Jabłonowski**, quæ non tantum Serenissimis Prædecessoribus Nostris, in Castris, et Expeditionibus bellicis præstitit, verumetiam Nobis ipsis, ac Reipublicæ multis dexteritatis Suæ documentis luculentissime probavit: faciendum esse duximus, ut ad Supplicationem ipsius, eo Nomine Nobis factam, Bona hæreditaria Mariampol, alias ex antiquo Wołczkow dicta, in Oppidum authoritate Nostra erigeremus, et constitueremus, prout de facto erigimus, et constituimus, ad instarq aliarum Regni, Oppidum, et Civitatum, Prædictum Oppidum locandi, erigendi, constituendi, fossis, Canalibus, et aggeribus, munimentisq circumducendi, Cives, Mercatores, Pannifices, variosq artifices, Incolas, Inquilinos, atq cuiuscunque generis, et conditionis homines conducendi: Merces quascunq eodem invehendi, et deponendi, ac ipsum depositorium more aliarum Civitatum habendi, eidem **Illri ac Magnifico Stanislao Joanni, in Jabłonow et Ostrog Jabłonowski**, Exercituum Regni Supremo Duci, gratiose concedimus. Quod quidem Oppidum, Mariampol, in perpetuum appellabitur, Signum vero, Sive Sigillum

SANCTA, ET INDIVIDUA TRINITAS, cum Literis eiusdem Civitatis, tale quale hoc est expressum, Ad Acta Literas et Causas Civitatenses habebit. Ut autem optimo Iure, et ordine fundata Sit eidem authoritate Nostra Regia omnes libertates, immunitates, et prærogativas,

quibus cæteri Regni, et Dominiorum Nostrorum Ciuitates vtuntur, clementer largimur, et impertimur, præcipuè tamen ad Normam Ciuitatis Nostræ Leopoliensis. Commodis autem eiusdem Ciuitatis consulentes, Fora Septimanalia Semel in Septimanam, videlicet feria Sexta celebranda ordinamus; Nundinæ tres. Primas pro Festo Sancti Stanislai Episcopi, vel pro Festo Ruthenorum S. Moszczy Mikuty, Secundas pro Festo Natiuitatis Beatissimæ Virginis Mariæ, et Ruthenorum pro Festo S.o Iwana Hołowoszyki. Tertias pro Festo Sancti Nicolai Episcopi, alias Ruthenorum Festum S. Mijkuty, Singulis annis indicimus: Pro quibus Liberum erit omnibus in vniuersum hominibus, Cuiuscunque Status Sexus, et Conditionis tum etiam Mercatoribus, Negotiatoribus, cum Suis Mercibus, cuiuscunque generis, tituli, ac Speciei, ad vsum humanum, et negotiationem Spectantibus diuendere, coëmere, res pro rebus, merces pro Mercibus commutare, Pecora et pecudes, tam Nundinalibus, quam Septimanalibus inducere, aliasque res, ad victum et necessitates humanas proficuas inuehere, diuendere, ea Securitate, ac si quilibet illorum, pro Nundinis ijsdem euntium, ibidem commorantium, et indè redeuntium Saluoconductu N.ro muniti essent. Quo autem magis Ciues Mercatores, Pannifices, cæteriqz homines, tum et Iudei, ad Incolandam et ædificijs implendam, eandem Ciuitatem alliciantur, in eaque facilius domicilium et inquilinatum locent, omnes eiusdem Ciuitatis Ciues et Incolas, quicunque in album inscripti fuerint et ibidem mansionem Susceperint ab omnibus Reipublicæ Contributionibus quocunque

mine vocatis, et vocandis, tum Palatinatus sui, seu Terrae Exactoribus Lege publica, seu Laudis Particularibus Laudatis et laudandis liberam[us], et immunes facimus ad Spatium Duodecem Annorum, Omnibus denique libertatibus, immunitatibus, Ciuilibus, alijsq[ue] Ciuibus Nostris Juratis, de lege Seruientibus, pacificè vtendi fruendi, cum libera Bonorum Suorum dispositione, testatione, et ad Suos Legitimos Successores transmissione concedimus, praesentibus Literis Nostris. Quas ad omnium quoru[m] interest, praesertim verò Dignitariorum, et Officialium Regni N[ost]ri, et Magni Ducatus Lithuaniae, nec non Judiciorum Terrestrium, Castrensiu[m], Ciuilium, aliorumuè quorumuis Magistratuum, notitiam deducendo mandamus, vt easdem in Acta Sua Suscipi, voce Ministerialis publicari faciant, easque ipsi obseruent, et ab alijs obseruari curent, pro gratia Nostra, Officiorumq[ue] Suorum debito, (Juribus Regalibus, Reip[ubli]cae Ecclesiaeque Catholicae Saluis manentibus) In quorum fidem, praesentes Manu Nostra Subscriptas, Sigillo Regni communiri mandauimus, Datu[m] Grodnae, in Comitijs Regni Generalibus, die XIIII Mensis February Anno Domini Millesimo Sexcentesimo Nonagesimo Tertio Regni verò N[ost]ri decimo Nono Anno.

Joannes Rex

Locatio Mariampol, Fora, et Nundinae, in Bonis Haereditarijs Ill[ust]ris et M[agni]f[i]ci Stanislai Joannis Jablonowski, Castellani Cracouiensis, Supremi Exercituu[m] Regni Dux.

[illegible]m intro contentum ad Acta Castren[sia] Hali: ciensia Feria Secunda in crastino Festi Sanctae Mariae Magdalenae Anno Domini 1703tio per [illegible] porrectum Suscepit [illegible] Antonij [illegible]owski Camerarius Terrestris Haliciensis [illegible]

Franciscus Michael Donhoff [illegible] Ser[enissi]mi R[egi]ae M[aies]t[a]tis et Maioris Sigilli Regni [illegible]

W Imię Przenayswiętszey [illegible] Boga Oyca Boga Syna Boga Ducha [illegible]

[illegible] Stanisław na Xięstwie Ostrogskim Maryampolu y [illegible] Woiewoda y Generał Ziem Ruskich Mościsky Świecky Brahetynsky Starosta

[illegible] wiecz y kazdemu z osobna komu to wiedziec będzie należało [illegible] potomnym [illegible] Poniewaz [illegible] y niezmienney [illegible] [illegible] w Jabłonowie Jabłonowsky Kasztelan Krakowsky Hetman [illegible] dziey moy Miłościwy te Miasto Maryampol Anno Dni [illegible] [illegible] nazwanym, a przedtym ieszcze Bozy Widok mianowane [illegible] [illegible] nadane sub data die XXIII Mensis Februa [illegible] [illegible] Tertio [illegible]. A teraz [illegible] w [illegible] y Gorzałczanych [illegible] ustawicznych Zalane [illegible] przez Dział z Bratem moim [illegible] przypadłego [illegible] Maryampolskich [illegible] Praw po [illegible] [illegible] Obywatelie [illegible]. [illegible] na [illegible] Bozy [illegible]

[illegible] starym [illegible] y [illegible] lat Dwadziescia. [illegible] na [illegible] Domow albo kamieni [illegible] [illegible] iako w [illegible] albo od [illegible] [illegible] wolno [illegible] [illegible] nacdy [illegible] [illegible]

Na [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Consig. No 2

[illegible] wiecznie. Temu Miastu temu, dla wygody w Nabożenstwie buduię Kościoł, pod tytułem [illegible] Trzey y Nierozdzielney Troyce, pod kturym to Tytułem J. P. Oycu y Dobrodzieiowi mojem [illegible] Miasto założyć, y pieczętować się tąsz Nayświętszą Taiemnicą roskazał. Do kturego to Ko[ścioła] [illegible] Mieszczan aby generalnie wszyscy składali na Rok Wosku kamien y [illegible] kamieni a to na chwałę Bożą. W czym ich miarkować Wuyt Burmistrz y Raie według Possessiey dobrego mienia kożdego powinien. A ponieważ Prawo Rząd wsz[elki] [illegible] prowadzi y stanowi, tedy zwyczaiem wszystkich Miast nayglowniejszych, pomie[nionemu] [illegible] Miastu memu y Obywatelom iego Sąd Prawa Maydeburskiego pozwalam [illegible] Sądzili, we wszystkich klauzulach onego przestrzegali, żeby zas eseguowan[ie] [illegible] Obywatele zażywać mogli, y żeby dobrych miedzy sobą zachowali, a złych zas karali, y wytęczali z posrodka dobrych raz w Rok in Festo Circumcisionis Dni Nostri J[esu] Christi to iest na Nowy Rok pozwalam Elekcyą, aby wszyscy szedszy się na Ratu[sz] [illegible] na mieysce przystoyne wprzod zwyczaiem katolickim Wotywy de Spi[ritu] [Sancto] [illegible] wysłuchawszy, sposobem porządku Prawa Maydeburskiego tegoz Dnia [illegible] Mężow z posrodku siebie dobrze osiadłych y w Prawie Maydeburskim biegły[ch] [illegible] obrali, y mnie samemu y Successorowi memu lubo tesz Namiestni[kowi] [illegible] w niebytnosci mojey przez Dziesięciu Mężow z miedzy siebie [illegible] [illegible] Swięta prezentowali. Z kturych Mężow Ja sam y Successor moy [illegible] Na kturych mieysce z tych Dziesiątka M[ężow] Burmistrzow mam wybrać y podać ich Pospolstwu. Na kturych mieysce z tych Dziesiątka [illegible] będą supplementowani dway, a zas Pospolstwo dolzy z posrodku siebie [illegible] [illegible] Dwunastu Raycow. Wuyta zas Ja lub Successor moy podawać pow[inien] [illegible] lub do smierci, lub do czasu, we szczęśliwości mojey y dobrego rządu y dobrych Obyczaiow [illegible] pomienionego Wuyta. Po tey zas Elekcyey Urzędowey y powykonaniu Juramentow [illegible] Urząd ze wszystkim Pospolstwem maią obrać dwoch Mieszczan wiary go[dnych] [illegible] osiadłych na Exaktorstwo, kturzy maią Lunarya zawiadywać. Ci nazywa[ć] się [illegible] powinni, będąc fidelis exactionis et distributionis [illegible] przysięgę [illegible] [illegible] onisz Prowentow Miejskich co Rocznie po Elekcyey Urzędowey [illegible] Nowym Urzędem, y przedemną albo Successorem moim słusznie cum bona verifica[tione] [illegible] rachować się, z dochodu Prowentow ani Zamek teraz y napotym, ani Urząd tylko [illegible] należeć ma, kturzy na nic inszego niemaią obracać, tylko na naprawę [illegible] Armaty, Prochow y przysposobienie wszelkiey Municyey [illegible] czasy. [illegible] maią się odprawować [illegible] [illegible] według Prawa samego [illegible]

słuszniey pomięłanie na przysięgi swoie sądzic y uznawac, tylko wyimuiąc z Rayczami [illegible]
za criminales y Grzeszne Zapisy. W ktorych Sprawach iezeliby się wina słuszna pokazała,
także po Mieszczanach Miasta mego, ktoraby przenosiła Grzywien [illegible], ta do Lunaryey [illegible]
sze zas wszystkie mnieysze Urzędowi obeynależyc maią ktore in proprium obracac maią [illegible]
dwak iesliby się u ktorego Sądu Mieszczaninowi ktoremu niepodobał Dekret y uydział się być obciążonym
do mnie samego, albo do mego Namiestnika, honorifice appellowac ma. Czego Urząd, roskazawszy Pisa-
rzowi wypisac porzonnie, bronic niepowinien. Kryminały zas, ktore się zowią Pańskie [illegible]
iłby komu o gardło isc miało, ma Sąd Wuytowski sądzic, y ma ferowac Dekreta, pospołu z Namiest-
nikiem moim na Ratuszu, y we wszystkim sprawowac się iako Prawo każe, y Statut [illegible] Pro
consolatione zas pomienionemu Urzędowi, pozwalam Łaznię Cegielnią z piecem, Wapien[illegible]
Blecharnię, Kramiki przekupnie na Stołach. Od mieysca na Rynku Sochaczkę, aby z tego [illegible]
Urząd brali Prowent, y na swoy obracali pożytek. Insze zas wszystkie Prowenta, iako Waga,
Brutarnia, Burkowe, Miazg, Pomierne, Piwo przewozne, Woskoboynia, ten wszystek [illegible]
ma do Lunaryey należyc, excepto Targowego Jarmarcznego y Mostowego co do Prowentu Zam-
kowego należyc ma. Ktorym Prowentem Lunarze zawiadywac będą, a Summa [illegible]
ma, iako się wyzey namieniło. Z tego iednak Prowentu aby płacono Sługom Mieyskim y Sukni
Czerwone co roczne dawano mieć chcę y naznaczam, ad instar Czepakow Lwowskich. Tych ma być
Sług Dwanascie, wszelkiey posługi y porządku w Miescie z roskazu Urzędowego przestrzegac
maią, a osobliwie Zamykania Bram, Czasow wnocy przestrzegania hałasow wszelkich y coko-
wiek to wszelkiego posłuszeństwa Urzędowi Mieyskiemu należało czynic powinni. Rzemiesnicy
wszyscy maią należyc do Radziec, miedzy ktoremi aby porządku doyrzeli, iakoby w nich Cza-
sie niebyło, gdy ich będzie Dwanascie, Raycy powinni im dac konsens, aby Cechy [illegible] so-
bie, y Konsig Cywiguszy podobnych według Rzemiesła Cechow w inszych Miastach Od mnie y
Successora mego maią isc po Konfirmacyą y Prawo, aby się według Praw swoich sprawowali
iak należy powinnosci Rzetelney odprawowali. Jednakze Raycy Miasta mego [illegible]
Cechmistrzow od Braci Cechowych obranych approbowac y przysięg ich wysłuchac, [illegible]
[illegible] Tychze maią rachonkow słuchac z ich dochodow, aby na nic inszego nieobracali,
iako na potrzebę Cechową. Tesz Raycy wszelkich towarow, ktore się Wagą, mierzą, łokciami [illegible]
cami, maią doyrzec porzonnie, aby żadnego niebyło fałszu, y za fałszowanie iesliby się [illegible]
karac według Prawa opisanego. Owo zgoła wszelaki porządek, iaki by się znaydował w ko-
ronnych Miastach takowy stanowic maią. Z Rzemiesła Rzeźniczego [illegible] od [illegible]
tę Łucziom. Z tey, ysz powyszszeiu Słobody y lat pomienionych, dawac powinni [illegible]
od Rzemiesła y Stołu, Kamieni łoiu trzy, łoiczku, z ktorych do Zamku [illegible] a trzeci [illegible]
złota należyc powinien, y zosobna po złotych trzy od każdey Jatki. [illegible]
pomnożenia Miasta tego, wyprawił sobie [illegible] Jmc Pan Kasztelan Krakowski Hetman [illegible]
ny Pan Oyciec y Dobrodzey moy u [illegible] K. Mci [illegible] Jarmarki y Targi, tiest Targ pierwszy [illegible]
dzielny, Drugi w Dzien Piątkowy każdego Tygodnia. Jarmarki zas Trzy. [illegible]
Swiętego Stanisława Biskupa, albo po Swiętey [illegible] S. Mosczy Mikuły. Drugi na Swięto Narodze[nia]
Swiętszey Panny Maryi S. albo Ruyku, Sw. Jana Hołowoszynki. Trzeci na Swięta Swiętego [illegible]
skuna. Zbaczna Swięto Ruyku Sw. Mikołaia, a każdy Rok. Ale wszystkie przykładem Jarmarkow [illegible]

[illegible] ... trzema dni ... [illegible]

[illegible] Miasta ... commissa ... nadmieniony ... Sadu [illegible]

[illegible] ... Jarmarki wolno wszystkim Ludziom tak [illegible]

[illegible] kupczyc na ten czas kupowac przywozic przedawac wszelkie [illegible]

[illegible] które maią tak wielkim roku y małym kupiom bez wszelkiey [illegible]

[illegible] ... po wyiściu Słobody albo raczey Wolności Lat Dwudziestu ... [illegible]

[illegible] ... nam ... zadney pociągani bydz [illegible] tylko [illegible]

[illegible] ... złotych Trzy Od kotła Gorzałczanego kto będzie palił [illegible]

[illegible] dawac powinni do Skarbu ... Od Pieczenia zaś Miodu [illegible]

[illegible] ... od Warzenia Piwa złotych Cztery z miarą dawac powinni [illegible]

[illegible] ... Miodów ... zwyczaynie oddawana będzie.

[illegible] ... Prawa ... [illegible]

[illegible] tego Prawa Miastu do Jaśnie Oświeconego ... Kasztelana [illegible]

[illegible] ... y Dobrodzieia mojego ... dotrzymali ... Prawem [illegible]

[illegible] ... wszelkiey Religiey y Narodu [illegible]

[illegible] ... chcąc tako nayleniey ... [illegible]

[illegible] własney z przyciśnieniem Pieczęci stwierdzam. Działo się w Warszawie [illegible]

[illegible] Roku Pańskiego MDCCIII.

Staticus
In Positione Judiciana Actorum
Terrestr[ium] Feria Quinta post Festum
Sanctae Agnetis Virginis et Mar-
tyris, proxima Die 23tia Men-
sis Januarii, Anno Domini [illegible]
Privilegium praesens per oblatam pr[ae]-
sentatum suscepit, et ingrossavit.

Skanowanie i opracowanie graficzne na CD-ROM :

DIGITAL – CENTER

ul. Krzemowa 1
62-002 Suchy Las
www.digital-center.pl
biuro@digital-center.pl
tel./fax (0-61) 665 82 72
tel./fax (0-61) 665 82 82

Wszelkie prawa producenta i właściciela zastrzeżone.
Kopiowanie, wypożyczenie, oraz publiczne odtwarzanie w całości lub we fragmentach zabronione.

All rights reserved. Unauthorized copying, reproduction, lending, public performance and broadcasting of the whole or fragments prohibited.